

Huib van der Staak van Kluwer schreef op verzoek van het Advocatenblad een artikel over juridisch uitgeven. Hij legt uit dat dat wel wat meer behelst dan alleen het kunnen tellen van geld.

Sterke maag, brandkast en loopjongen

De negentiende-eeuwse Zweedse schrijver August Strindberg - geen mensenvriend en blijkbaar ook niet dol op uitgever - moet eens gezegd hebben dat er weinig nodig was om uitgever te kunnen worden, het bezit van brandkast en loopjongen volstond. Op het moment dat ik zo'n twintig jaar geleden mijn intrede deed in het uitgevervak, werd mij te verstaan gegeven dat een uitgever vooral moest beschikken over een sterke maag. Immers, de gereede mogelijkheid bestond dat je regelmatig tweemaal per dag met auteurs in een gerenommeerd restaurant moest eten, ter bezegeling van een afgesloten overeenkomst, dan wel om de goede verstandhouding in het algemeen te onderhouden. Ik herinner me ook een televisieprogramma waarin Willem Frederik Hermans (ik zit wel in de sfeer van de knorrige schrijvers) en toenmalig directeur van uitgeverij De Bezige Bij Geert Jan Lubberhuizen hun mening zouden geven over de bloei (of juist teloorgang, daar wil ik vanaf wezen) van de Nederlandse cultuur. Direct na de introductie van Lubberhuizen door de presentator van het programma riep Hermans: 'Wat doet die vent hier? Hij moet niet praten, hij moet achter de kassa zitten!'.

Als dit klopt met de werkelijkheid, zou het droevig gesteld zijn met het niveau van de (juridische) uitgever. Dan zou je je afvragen of een uitgever wel een gelijkwaardige gesprekspartner kan zijn voor advocaten of andere afnemers van juridische uitgaven. Ik denk (niet verrassend natuurlijk!) dat het sombere beeld niet terecht is en dat, zo er al sprake is van enige kloof, deze toch overbrugbaar moet worden geacht. Mijn centrale stelling - geel te markeren a.u.b. - luidt dan ook: Advocaten en juridische uitgever worden geconfronteerd met gelijksoortige maatschappelijke, technologische en andere ontwikkelingen, mogelijk met faseverschillen en op het eerste gezicht niet altijd parallel verlopend, maar een goede basis biedend voor een gedurige intensieve samenwerking. Veranderingen zijn er immers te over. Begin jaren vijftig kon de

uitgever van de editie Schuurman & Jordens volstaan met om de tien jaar een nieuwe druk uit te brengen van de diverse (veel minder in getal dan nu zijnde) deeltjes. In de tussentijd opgetreden wetswijzigingen konden altijd nog op een enkel inlegvelletje worden verwerkt. De editie Cremers had geen losbladige verschijningsvorm nodig om de ontwikkelingen in wetgeving en jurisprudentie adequaat te kunnen bijhouden. Per rechtsgebied was er een enkel toonaangevend handboek en dito tijdschrift, aan de hand waarvan het juristenvak naar behoren kon worden uitgeoefend. Menig praktijkjurist zal nog jaren na zijn afstuderen hebben geput uit zijn studieboeken.

Los van de vraag in welke mate het recht vroeger aan veranderingen onderhevig was, is onze maatschappij steeds meer 'geïnformaliseerd' (in de zin van op informatie gebaseerd) geraakt. Betogen worden steeds meer ondersteund door feitelijke, liefst gepubliceerde, informatie in plaats van door traditie, macht, oratorische zeggingskracht, e.d. (ik vind dat overigens een goede zaak). We moeten precies weten hoe alles zit en veranderingen willen we snel verwerken. Zo betrapte ik mezelf erop dat ik elke woensdagochtend naar www.rechtspraak.nl surf om te zien welke interessante uitspraken de Hoge Raad de dag daarvoor nu weer heeft gedaan. Elk aanbod creëert zijn eigen vraag...

Lange tijd was de centrale figuur in de informatiebranche (bijna een anachronisme in dit verband) de boekverkoper. Heden-daagse functies als die van uitgever, boekhandelaar, bibliothecaris, drukker, e.d. waren tot ver in de twintigste eeuw in die ene persoon verenigd. Dat was overzichtelijk en - zo kan men er malicieus aan toevoegen - hield het aanbod beperkt. Bovendien zat die boekverkoper in zekere zin bovenop zijn in- en verkoopmarkten en zijn klanten. De laatste decennia hebben een sterke heterogenisering te zien gegeven: van wet- en regelgeving, van rechtspraak, van juridische werkzaamheden, van specialisatiegraad in de juridische praktijk, van schaalgrootte van het juridi-

ingen...

sche bedrijf, enz. Toegesplitst op de juridische informatievoorziening: een heterogenisering en ook verveelvoudiging van zowel vraag als aanbod. Dat laatste is eigenlijk opvallend. Eind jaren zestig was het in linkse kringen 'bon ton' om uiting te geven aan de vrees voor

een verschraling van het informatie-aanbod. In die tijd was er sprake van een sterke concentratietendens in de uitgeverwereld (zo werden midden jaren '60 op het juridische terrein zowel W.E.J. Tjeenk Willink te Zwolle als Gouda Quint te Arnhem door Kluwer overgenomen). Jeugdige wereldbestormers als ikzelf verwachtten met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dat die grote uitgevers alleen maar zouden willen publiceren wat veel geld opbracht en wat in hun eigen - zonder twijfel arbeidersvijandige - straatje zou passen.

Het liep anders. Toen in 1994 op arbeidsrechtelijk terrein een nieuw tijdschrift werd gelanceerd, liep de juristenwereld niet te hoop tegen verschraling van het aanbod, maar juist tegen de ongeremde groei daarvan. Overigens heeft het betrokken blad zich een krachtige plaats verworven, niet in de laatste plaats door de stormachtige groei van het aantal abonnees in de beginperiode van zijn bestaan...

Zijn (juridische) uitgevers nog als vijftig jaar geleden toen de Nederlandse Orde van Advocaten ter wereld kwam? Nee, evenmin als de advocaten zelf. Beiden zijn geconfronteerd met soms ingrijpende ontwikkelingen op hun in- en verkoopmarkten. En zoals het alle mensen vergaat, soms geef je richting aan nieuwe trends, soms beperk je je tot volgen, nu eens schoorvoetend en geleidelijk, dan weer enthousiast en sprongsgewijs.

Het zal geen rol hebben gespeeld bij het feit dat de uitnodiging tot het schrijven van dit stukje juist aan mij is gericht, maar de Orde en ik zijn leeftijdgenoten. Om precies te zijn, ik ben vier dagen jonger dan het inwerkingtredingsbesluit inzake de Advocatenwet. Anders dan ik echter, geniet u als publiekrechtelijk lichaam in de zin van artikel 134 Grondwet in principe het eeuwige leven. En met uw aantrekkingskracht op vakgenoten zit het ook wel goed (al boft u natuurlijk met artikel 17 Advocatenwet). Geluk hoeft ik u dus nauwelijks te wensen, u hebt al zo veel. Maar ik doe het toch, in de verwachting dat wij (ik niet persoonlijk natuurlijk) elkaar ook de komende vijftig jaar veelvuldig zullen ontmoeten.

*H. van der Staak,
senior-uitgever van Kluwer*

Twee en Overijste Jaargang, No. 7 15 September 1952

ADVOCATENBLAD

TEVENS ORGaan DIET
NEDERLANDSCHE ADVOCATEN-VEREENIGING
GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Redactie: het Dagelijks Bestuur
Secretaris der redactie: Jan Ma H. DE RANITZ
Laan van Meerkersveld 64, 's-Gravenhage

Verplichte den 15ten van iedere maand behalve in de zomermaanden

INHOUD:

Noten van beëdiging; Algemeen verslag van de Nederlandse Advocaten-Vereeniging; Mr. D. J. Vesper, De Advocaat; Mr. F. R. Vooijs, De vierde conferentie van de International Bar Association; Mr. J. W. A. de Veert, De Algemene vergadering van het Verbond der Belgische Advocaten; Jaarverslag van de Nederlandse Advocaten-Vereeniging; Een promissie; Advocatenwet; Jurisprudentie van de Raad van Toezicht en de Afdelingen van het Bestuur; Rekening en verantwoording 1951; Mr. het Bureau; Diversenbesluit; Omroepbesluit; Chakrasing wetting; Financie en Winstverdeling bij N.V.

AKTEN VAN BEËDIGING:

Hierinwordt wordaan art. 11 en 41 van Reglement III, v de advocation en procureurs hunne akten van beëdiging t de maand September voor „proxiem“ moeten laten teken

ALGEMENE VERGADERING DER NEDERLANDSCHE ADVOCATEN VEREENIGING

De oproeping voor de op Vrijdag 19 September 1952 ingesloten te houden algemene vergadering van leden benedische Advocaten Vereeniging is aan alle leden toege

Wie de oproeping niet mocht hebben ontvangen, vraag een bij het Bureau der vereniging.

De 1952-adviezen over het onderwerp „Vergelijking tusschen in de Nederlandse en Belgische advocatuur“ zijn in het Advocatenblad van 15 Juni 1952.

DE ADVOCATENWET

NEDERLANDSE STAATSWETTEN
Editie Schuurman & Jordens No. 39

ADVOCATENWET

WET van 23 juni 1952, S. 365, houdende instelling van de Nederlandse orde van advocaten alsmede regelen betreffende orde en discipline voor de advocaten en procureurs

met aantekening, aan de gewisselde stukken en beraadslagingen ontleend, besluit ter uitvoering, verordeningen van het college van afgevaardigden, alfabetisch register enz.

bewerkt door
Mr. W. VAN DER MEIJ

De actie, die het bestuur van onze Vereniging, gesteund door de meerderheid van de leden, gedurende ruim zes jaren heeft gevoerd voor een autonome organisatie van alle Nederlandse advocaten met één appelcollege in discipline zaken, heeft dus ten slotte tot het gewenste resultaat geleid. Men onderschatte niet de mate van energie en volharding, die nodig zijn om het wetgevende apparaat voor een zaak als deze in beweging te brengen en te houden.

In onze eigen kring hebben velen zich voor de instelling van een Nederlandse Orde van Advocaten verdienstelijk gemaakt, doch wij menen niemand te kort te doen door slechts twee namen te noemen: Visser van IJzendoorn, onder wiens voorzitterschap in den bezettingstijd de commissie voor het maken van een voorontwerp werd ingesteld en die haar op 22 December 1942 installeerde met een rede, waarin de hoofdlijnen worden geschetst van de thans wet geworden organisatie, en Drost, die eerst als voorzitter van die commissie en daarna als voorzitter van onze Vereniging krachtig heeft geijverd voor een regeling, die de balie in staat zou stellen uit zich zelf te bereiken, wat zij bereiken moet. Zij hebben aanspraak op ons aller erkentelijkheid.

Onze vreugde over hetgeen is totstandgekomen wordt getemperd door het besef, dat een niet on aanzienlijke minderheid onder de Nederlandse advocaten zich tegen het ontwerp is blijven keren. Wij vertrouwen, dat de

ADVOCATEN-MAATSCHAPPIJ
K. WILLINK, ZWOLLE, 1957
aanvullingen en wijzigingen
in achter het register